

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, GEGUŽE — MAY 12, 1980

NR. 111

LKB KRONIKA NR. 40

RAMANAUSKAITĖS TEISMAS

(Tęsinys)

Baigus skaityti kaltinamąją išvadą ir vertėjui per didelį vargą ją šiaip taip išvertus, teisėjas paklausė Ramanauskaitę: — Ar jums aiškus kaltinimas?

— Ne.
— Jūs kaltinama, kad atvykote į Gėrius, suorganizavote ir 1979 m. liepos 18, 19, 20 dienomis pas Lukšą mokėte religijos nepilnamečius Gėrių aštuonmetės m-os vaikus. Ar supratot kaltinimą?

— Ne! Man atrodo, kad kalbėti apie Dievą, religiją, mokytį vaikus melstis tai ne nusikalstamas, — aiškino teisiamoji.

— Ar prisipažįstate kalta?

— Ne.

Prokuroras pasiūlo tokią teismo proceso tvarką: Pirmiausia apklausti teisiamąją Ramanauskaitę, paskui liudininkus: Sizo, Krupicą ir kt., paskutinioju apklausti Bogachovą. Su prokuroro pasiūlymu sutiko visi: teismo visuomeninis kaltintojas advokatas ir teisiamoji. Teisėjas paskelbė, kad Teismas nutarė pradėti išklausti Ramanauskaitę, paskui liudininkus, o gale paskelbti dokumentinę medžiagą.

Teisėjas kreipiasi į Angelę Ramanauskaitę, siūlydamas jai papasakoti apie įvykdytą nusikalstamą.

— Viskas yra užrašyta mano parodymuose tardymo metu, o dabar atsisakau dalyvauti teisme, — pareiškė teisiamoji.

— Atsisakote duoti parodymus?

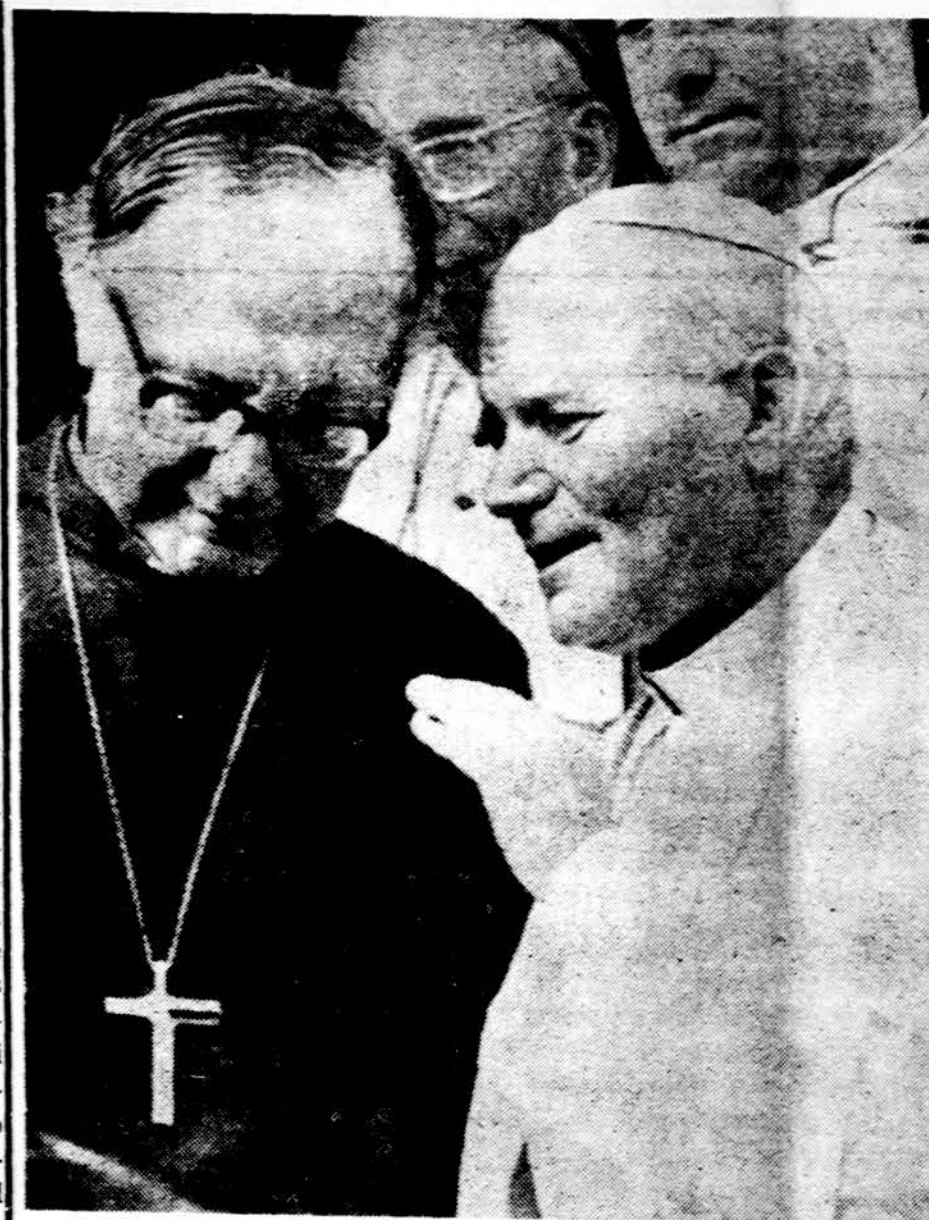
— Atsisakau.

Teisėjas skelbia 5 min. pertrauką.

Salėje klegesys. Kai kas prieštariau vertėjui: "Koks tu lietuvis, jei nemoki lietuviškai kalbėti?" Tas tvirtino, kad tikrai esąs lietuvis. Per rankas eina kažkieno atsivežti tešlainiai.

Visi vašinasi ir siūlo vašintis partijos atsiųstom "viešniom". Šios purto galvas, tvirtindamos, kad nenori. "Nebijokite, neužnuodyti! Pasivašinkite", — siūlo kitoms, — kai kurios paima ir valgo. Pertraukos metu per atvirą langą į salę įžengė vienas ilgakojis vaikinys, nes didelis būrys jaunimo, atvažavusio iš Kauno, buvo nepileisti į salę. Tuojau vienas iš komjaunuolių, sėdėjusių salėje tarp žmonių, iškviė teismo tvarkdary, kuris įtūžęs pareiškė, kad šitai geruoju nepasibaigs. Tačiau atsiųstas milicijos majoras pabarė, kad visi laikytusi tvarkos ir tuo "incidentas" pasibaigė. Matyt, teismo kambarys sėdės čekistas šiek tiek atšaldė per daug uolius Baltarusijos pareigūnus, perspėdamas, jog neverta erzinti žmonių minią.

(Bus daugiau)

Popiežius Jonas Paulius II-sis Gėnoje susitiko su Anglikonų Bažnyčios galva, Kanterburio arkivyskupu Robert Runcie. Paskelbtame komunikate sakoma, kad visų Bažnyčių jėgas reikia sujungti, kad Kristaus balsas būtų efektingai išgirstas. Nereikėtų eikvoti krikščionių energijos seniams nesutarimams, sakoma pareiškimė.

MASKVA IŠLEIDŽIA MAŽIAU ŽYDŲ

Vis sunkiau gaunamos emigracijos vizos

New Yorkas. — Amerikos žydų komiteto Europos reikalų direktorius David Geller paruošė išsamų memorandumą apie ypatingą sovietų žydų grupę „refusnikus“. Šis iš anglų kalbos kilęs žodis gerai žinomas ir sovietų žydų tarpe. Refusnikas yra sovietų pilietis, kuris prašė išvažiavimo vizos ir kurio prašymas buvo atmestas (refused). Šiuo metu Sovietų Sąjungoje yra apie 3.000 žinomų žydų refusnikų, maždaug 800 šeimų. Manoma, kad tų šeimų yra dvigubai daugiau, tačiau kai kurios slepia, kad jos norėjo išvažiuoti ir negavo leidimo, rašo Gelleris.

Komitetas nurodo, kad emigracijos varžymas laužo tarptautinius įstatymus, pasirašytus ir Sovietų Sąjungos. Tai Universalinė Žmogaus Teisių deklaracija, Tarptautinė Visų Formų Diskriminacijos konvencija ir Tarptautinis Susitarimas dėl Civilinių ir Politinių teisių. Sovietai taip pat laužo ir Helsinkio susitarimą.

Kai kurios žydų šeimos laukia vizų jau 8 metai, rašo komitetas. Ir tai buvo sunkūs metai. Išvykimo vizos prašymas, paprastai, atneša atleidimą iš darbo. Po to seka persekiojimas dėl parazitizmo. Valdžios įstaigos gali nustatyti, kad vizos prašytojas yra parazitas, antisocialus elementas. Baudžiamojo kodekso 209 straipsnis už parazitizmą numato iki metų kalėjimo. Tarp žydų refusnikų žinomas dr. Josif Begun, kuris išstremtas į Sibirą, nes gyveno iš hebrajų kalbos pamokų, o toks darbas nelaikomas garbingu darbu, vadinamas parazitizmu.

Refusnikai dažnai netenka telefonų, jų laiška sulaikomi, vaikai išmetami iš universitetų, praranda karinės prievolės atidėjimą ir pašaukiami kariuomenėn. Po prievolės atlikimo jiems vėl neleidžiama emigruoti, nes jie žiną „valstybinių paslapčių“. Refusnikai dažnai tardomi, areštuojami, kartais primušami gatvėje saugumiečių. Pasipriešinusi, jie apkaltinami chuliganizmu, kalbami 15 parų daboklėse. Refusnikams lengviausia prarasti draugus ir pažįstamus. Jie bijo su jais susitikti, palaikyti artimesnius ryšius. Žinoma refusnikė Ida Nudel 1978 m. buvo nuteista ketverių metų ištremimui. Neseniai apie ją rašė Tomso laikraštis: Ji esanti žiauri ir pavojinga moteris, su kuria neturėtų kalbėti joks garbingas sovietų pilietis, nes ji esanti sovietų liaudies įrodytas priešin. Po tokių straipsnių žmonės bijo su Nudel susitikti, rašo Gelleris.

Amerikos žydų komitetas nurodo, kad pernai valdžia išleido 51.000 žydų, o šiemet per pirmus tris mėnesius išvykimą suvaržė, išleido daug mažesnių nuosimti. Sumažėjimas aiškinamas santykių tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos pablogėjimu dėl Afganistano invazijos, dėl SALT sutarties nepatvirtinimo, dėl prekybos privilegijų Kinijai suteikimo, dėl Olimpiados boikoto. Vis mažiau žydų gauna vizas. Dažnai naujojoje visu geros valios žmonių spaudima, kad Sovietų Sąjunga laikytusi savo pasirašytų tarptautinių sutarčių, baigia Amerikos žydų komitetas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Costa Rica organizuoja tarptautinę komisiją Kubos pabėgėliams gelbėti. Daromi žygiai pasiūsti į Kubą Costa Ricos, Amerikos ir Britanijos delegaciją tartis su Castro dėl tvarkingo kubiečių išvažiavimo. Jau aštuonios valstybės pažadėjo priimti pabėgėlius iš Kubos, jų tarpe Vakarų Vokietija, Kanada, Australija.

— Valstybės departamento spaudos ryšininkas Hodding Carter III-sis paskelbė, kad jis nuo liepos 1 d. pasitrauks iš pareigų.

— Afganistano pabėgėliai paskelbė, kad praėjusį antradienį sovietai pradėjo stiprų puolimą prie Ghaznio miesto. Du kaimai visai sugriovė sovietų aviacija, žuvo apie 5.000 civilių.

— Atleidimai iš darbų palietė ne tik automobilių imones, vis daugiau atleidžiama plieno pramonės darbininkų East Chicago, Trenton, Mich. ir Detroito.

— Vakarų Vokietijos Olimpino komiteto prezidentas rekomendavo boikotuoti Maskvos olimpinis žaidimus.

— Japonija paskelbė, kad ji pirkis naftą iš Irano, nors jos kainos ir pakeltos iki 35 dol. už statinę.

— Kainų kilimas balandžio mėn. nebuvo toks greitas, kaip anksčiau. Infliacija siekė tik 0,5 nuol.

— Švedijoje toliau plečiasi generalinis streikas, didžiausias švedų istorijoje.

— Gynybos departamentas paneigė švedų televizijos paskelbtą žinią, kad keli tūkstančiai JAV marinių išsikėlė Omane, kur steigama JAV karinė bazė.

— Saudi Arabijos ambasadorius šeikas Faisal Alhagelan trečiadienį aplankė valstybės departamento paserketorių Warren Christopher ir prašė jį daryti žygį sustabdyti "Princesės mirtis" filmo rodymą PBS (Public Broadcasting Service) kanale. Šeikas įteikė tai bendrovei adresuotą Saudi Arabijos laišką. Filmo laukiama ateinančių pirmadienį Chicago 11 kanale.

— Meksikos pasienyje, prie Chula Vista, pasienio policija pernai sulaukė 337.930 meksikiečių. Praėjusią savaitę sugautas 300 svetimšalių, bandžiusių pereiti sieną.

— Lenkijoje jau tradicija tapo pavasarines katalikų pamaldas ir automobilių pašventinimas. Gegužės 4 d. Podkova Lesna mieste kun. Leon Kantorski pašventino 2.000 automobilių ir jų savininkų šeimas. Kunigas patarė neužmiršti, kad šio pasaulio pagrindinis vairuotojas yra Dievas.

Prezidentas Carteris apie sekretorius

Philadelphia. — Prezidentas Carteris, ilgesnį laiką niekur nevazinėjęs, penktadienį aplankė Philadelphia, kur pasakė dvi kalbas. Pasaulio Reikalų taryboje jis gyrė buvusį valstybės sekretorių Vance, tačiau pasakė, kad "sektorių Muskie bus daug stipresnis sekretorius, kuris neklumpis į administracijos detalių ar protokolo detalių liūną". Iš to sprendžiama, kad buvęs sekretorius — "įklindavys". Prezidentas, klausiamas ar sekretorius neturės

Meksika - naujoji naftos galybė

Yra vilčių pasivyti Saudi Arabiją

Meksika. — Japonijos premjeras Ohira, vykdamas į Washingtoną, buvo sustojęs ir Meksikoje. Sakoma, kad Meksikos sostinėje kasdien galima sutikti užsienio delegacijų, viešbučiai pilni užsieniečių, kurių vienintelis tikslas — susitarti dėl naftos pirkimo. Meksikos naftos pramonės „Petroleos Mexicanos“ direktorius Jorge Diaz Serrano neseniai pasakė, kad Meksika tapo tikra naftos galybe. Irodytos naftos atsargos siekia 50 bilijonų statinių. Per ketverius metus gamyba padvigubėjo ir šiemet sieks metų gale 2,7 mil. statinių per dieną. Tarp naftos galybių Meksika šandien šešta pasaulyje, lygi su Iranu, su Kuaitu. Dar svarbiau, Meksikos galimos naftos atsargos, spėjami šaltiniai, gali siekti iki 200 bil. statinių. Tyrimai buvo daromi tik apie 10 nuol. Meksikos teritorijos plote. Daug užsieniečių geologų tvirtina, kad Meksika, išsivysčiusi naftos ieškojimą jūros dugne, galėtų pasivyti savo atsargomis didžiausią gamintoją Saudi Arabiją.

Ligi šiol Meksikos pagaminamos naftos didžioji dalis buvo skirta vidaus reikalsams, tačiau šiemet Meksika jau eksportuoja apie 700.000 statinių per dieną. Daug jos naftos perka Amerika, Ispanija ir Izraelis, tačiau paskutiniu metu šiek tiek siunčiama į Braziliją, Costa Ricą, Prancūziją, Japoniją, Nikaragvą, Jugoslaviją. Japonijos premjeras derėsi dėl Meksikos parduodamos Japonijai naftos kiekio pakėlimo iki 300.000 statinių per dieną. Japonija pažadėjo investuoti Meksikoje daugiau lėšų petrocheminių imonių statybai, pramonės išsivystymui.

Libija atšaukė savo diplomatus

Tripolis. — Libija sutiko išgabenti savo diplomatus iš Washingtono, nes ji neieškanti su Amerika susikirtimų. Tačiau diktatorius Kadafis pasakė, jog jis svarsto, ar nereikėtų nutraukti naftos pardavimo Amerikai. Iš Libijos importuojama nafta Amerikai sudaro tik 3,5 nuol. visos importuojamos naftos, tačiau Libija Amerikai parodo 44 nuol. savo eksporto.

Per praėjusius du mėnesius piktadariai nužudė Londone, Romoje ir Beirute penkis Libijos piliečius. Jie visi buvo Kadafio prieštai. Libija reikalavo, kad piliečiai sugrįžtų namo arba jiems gresia likvidavimas. FBI išaiškino Libijos diplomatų planą žudyti Amerikoje gyvenančius libiečius, kurių čia yra apie 4.000. Ambasados sąrašas buvo apie 50 žmonių, "pasmerkusių likvidavimui", nes jie esą Kadafio prieštai. Tas ir privedė prie santykių pablogėjimo.

Libija, kurios vadą Egipto prezidentas vadina "lunatiku", turi nesutarimų ir su Britanija bei Italijos vyriausybėmis.

sunkumų su patarėju Brzezinskiu, atsakė, kad energingas Brzezinskis pasiūlo šviesių idėjų, tačiau kai kurios jų būdavo atmetamos.

Prezidentas pasakė toliau ieškosias su Sovietų Sąjunga įtempių mažinimo, siekias strateginių ginklų apribojimo susitarimų.

Iki šiol naftos atradimas ir eksportai mažai pagerino Meksikos gyventojų padėtį. Pats ieškojimas, grėžiniai, šaltinių išsivystymas, gamybos kėlimas daug kainuoja. Lėšos vis dar investuojamos į ateities šaltinius. Įrengimai, vamzdžiai, pompas — viską reikia importuoti iš užsienio. Tik šių metų gale naftos pramonė duos pelną, kuris palies ir bendrą ekonominę padėtį. Meksika padvigubino savo rafinerijų apimtį ir trigubai pakėlė petrochemikalų pramonę, visa tai padaryta per trejus metus. Praeis dar daug laiko, kol 70 milijonų meksikiečių pajus gyvenimo lygio pakilimą, nes mažiausiai pusė gyventojų skursta, o prieauglis yra 3 nuol. per metus, tačiau naftos atnešami turtai ilgai nei padės tą skurdą lengvinti, tikisi meksikos vyriausybė.

Irano rinkimai

Teheranas. — Kurdų provincijos neramumai vėl sutrukdė Irano parlamento rinkimus. Kaip žinoma, balsavimas prasidėjo kovo 14 d. ir buvo išrinkti 98 nariai. Antrame balsavime teko išrinkti dar 149. Nelaukiama, kad bus išrinkti visi 270 parlamento narių, nes kai kurios provincijos rinkimus boikotavo.

Parlamentas, pagal naująją konstituciją, gali pradėti darbą su dviem trečdaliais atstovų (180), o šis skaičius bus sudarytas. Rinkimų rezultatai dar neskelbiami, tačiau spėjama, kad daugumą turės fanatiška musulmonų grupė, vadovaujama ajatolos Beheshti. Revoliucijos vadas Khomeinis ragino balsuoti už tuos kandidatus, "kurie yra 100 nuol. musulmonai".

Užsienio reikalų ministeris Ghotbzadeh iš Belgrado negrįžo namo po prezidento Tito laidotuvių, bet nuskrido į Šveicariją, kur tarėsi su užsienio reikalų ministru Pierre Aubert. Šveicarija Irane atstovauja Amerikos interesus.

Popiežius sutiko ašantų karalius

Accra. — Apie milijonas žmonių sutiko popiežių Joną Paulių II-jį Gėnoje, kur jis nuskrido į seną ašantų genties sostinę Kumasi. Čia jį pasveikino genties karalius Otunfo Apuku Wave su savo dvarieškiais, šimtais būbų ir cimbulų. Ašantų padėrmė ilgai kovojo prieš britus kolonizavimo laikais, o 15-tame šimtmetyje buvo galinga Afrikos valstybė. Dabartinis karalius yra religingas anglikonas, tačiau jo dvarieškių ir atskirų kunigaikštijų vadų tarpe yra ir katalikų.

Šeštadienį popiežius išskrido į Viršutinę Voltą, vieną skurdžiausių Afrikos šalių.

KALENDORIUS

Gegužės 12 d.: Nerejus, Flakija, Vaidutis, Viligailė.
Gegužės 13 d.: Servatas, Gli-serija, Gardevutis, Alvydė.
Saulė teka 5:36, leidžiasi 7:58.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 65 l., naktį 45 l.

Lietuvių fondo narių suvažiavimas įvyko 1980 m. gegužės 3 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Matyti dalis suvažiavimo dalyvių. Pirmoje eilėje dr. F. Kaunas, Marija Remienė, dr. K. Ambrozaitis. Nuotr. P. Malėtos

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

KARTAIS IR WASHINGTONĖ PANAŠU KAIP CHICAGOJE

Mūsų gyvenimas sostinėje Washingtono nepasitarnauja lietuvių įvykių gausumui, kaip Chicagoje, Toronte, Clevelande, Detroite ir gal dar kai kur. Laimei tik už 40 mylių yra Baltimorės miestas su sena, savo pėdas išėvijo istorijon įsirežusia Baltimorės lietuvių kolonija. Ji kartas nuo karto vašingtoniečių paviljoja ir savo lietuviškus renginius. Priešastadienį, balandžio 19 d., kai Chicagoje vyko 24-toji Lietuvių operos premjera, kas norėjom, turėjom progos Lietuvių namuose išklausyti gana malonų Baltimorės lietuvių "Dainos" choro koncertą. Po savaitės sekmadienį, balandžio 27 d., labai lietingą popietę Washingtono ir aplinkinių lietuvių gana gausiai dalyvavo tuose pačiuose Baltimorės Lietuvių namuose įvykusioje Baltimorės LB apylinkės valdybos rengtoje literatūrinėje popietėje, kurioje programą atliko svečias iš tolimos Californijos poetas Bernardas Bradžionis ir kitas svečias iš artimesnio Rochesterio rašytojas Jurgis Jankus. Netoli poros šimtų klausytojų turėjo progos pasidžiaugti tikrai neeilinio lygio literatūrine švente, kurioje abu lietuviško žodžio kūrėjai ne tik skaitė savo kūrinius, bet šį tą papasakojo ir iš savo gyvenimo, ypač poetas B. Bradžionis, atidengęs nemažą akimirklį, kaip gimė eilė jo eilėraščių.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

NAUJOS SOLISTĖS PLOKŠTELĖ

Los Angeles miestas auga ir didėja ne tik lietuvių skaičiumi, bet ir talentais. Jau kuris laikas buvo sakoma, kad literatūros premija iš karto gali siųsti į Los Angeles, nes ten vis vien kas nors laimės. Dabar, per paskutinį skautų balių, puikiai pasirodė mūsų jaunieji ir naujieji talentai. Jaunimo orkestras visą laiką tobulėja, puikiai groja šokiams, o dabar pasirodė pajėgus ir programą atlikti. Malonus jų kvartetas (S. Matas, V. Polikaitė, R. Polikaitis, R. Zelenytė), duetas (V. ir R. Polikaitukai). Ypač gražiai nuskambėjo V. Polikaitės solo „Kregždutės“, komp. G. Kuprevičiaus. Atrodo, ši grupė, stipri talentais, noru ir jaunatviška energija, yra vienas iš stipriausių mūsų miesto muzikos vienetų.

Sol. Raita Urbanienė, plokštelės įdainavimu metu. Nuotr. P. Jastukonio

giau įdėjo pastangų įrengiant plokštelės lengvos muzikos plokštelę. Idomu buvo stebėti įdainavimo metu. Naujos dainininkės plokštelė lietuviams pasirodys gana greitai laiku. Plokštelėje įdainuota 12 lengvo žanro dainų, visos komp. B. Gorbulskio, palydimo lengvos muzikos orkestro. Orkestras ir dainininkė sudaro tikrai gražų muzikos vienetą, kurio malonu klausytis. Visą rekordavimo darbą atliko P. Jasiukonis savo studijoje. Vaja

PATIKSLINIMAS

Korespondencijoje „Nuotaukimas“ išspausdintoje „Drauge“ š.m. balandžio 21 d. vietoj „Klubo pirmininkė Danutė Kašubienė“ turi būti „Danutė Kašubienė“.

Korespondencijoje „Nuotaukimas“ išspausdintoje „Drauge“ š.m. balandžio 21 d. vietoj „Klubo pirmininkė Danutė Kašubienė“ turi būti „Danutė Kašubienė“.

ta, rengėjų buvau paprašytas su abiem solistais padaryti spaudai interviu. Taip nuo to laiko ir likom gana artimi. O Aldona dainavime kilo ir kilo.

Nors mūsų lit. mokyklos, t. v. komiteto atstovės, ypač energingosios T. Landsbergienės ir K. Cesonienės, smarkiai spaudė ir gnaibė, kad koncerte dalyvautumėm, bet reikiai kitaip klostosi. Reikės vykti į Baltimore, į vestuves. Paskutiniai Lietuvos nepriklausomybės metais Panevėžio mergaičių gimnazijoje šalia kitų buvo ir tokia graži gimnazistė Liucija Lapaitė, dabartinė Laskausienė, vieno iš Baltimorės lietuvių radijo programos vedėjų — Kesto Laskausko žmona. Taigi tą dieną jų dukters Reginos vestuvės. Ir kaip nedalyvaus, jei jaunosios mama pažįsti daugiau negu 40 metų.

Kelias minutes pavėlavę, pasiekiam Baltimorės lietuvių Sv. Alfonso bažnyčia pačiam miesto centre. Kaip niekad, automobiliui nėr kur snapo įkristi: ar dėlto, kad turgus netoli, ar į bažnyčią tiek svieto suplaukė? Teisybė, ir bažnyčiai Erdvi gotikos stiliaus šventovė, kai įėjom į vidų, atrodo pilnutėlė. Bet kai pasistūjėjom į priekį, ne taip jau milžiniška minia atrodo. Bet vietiniai sakė, kad tiek žmonių į šventovę nesusiurkna nei per Lietuvos nepriklausomybės šventę, nei per didžiąsias bažnytines šventes. Populiarūs Baltimorėje Laskauskai ir jaunojo Viktoro Sąjauko tėveliai. O klebono kun. A. Dranginis atnaušiamas Mišios ir pamokslas šimtaprocentiniai lietuviški. Prieš dvi savaites mačiau, kai klebonas kun. A. Dranginis, aktyvus pasaulietinio „Dainos“ choro narys, kartu su kitais nuo scenos traukė lietuviškas dainas. Jei teisingai mane informavo, tai klebonas esąs vienas pagrindinių „Dainos“ choro veiklos įdintojų. Ar daug turime kunigų, kurie aktyviai įsijungtų į pasaulietinius ar aplamai į bet kokius chorų? tarp kitko, kun. A. Dranginis yra Amerikos lietuvis ir Lietuvos, berods, niekad nematęs.

Po apeigų bažnyčioje negi grįši į sostinę. Juk Baltimorės Lietuvių namų didžiojoje salėje paruoštos vašės daugiau negu 300 svečių. Juoba ir lietuviškos dės- nės čia atrodo šimtą kartų skalesnės, negu pvz. Chicagoje, nes, gyvendami sostinėje, savaičių savaitėmis neturim progos jų paragauti. Vestuvės čia be prakal- bų, išskyrus klebono maldą ir trumpą pirmojo pabrloio žodį. To liau gi valgyti, uliavok, linksmin- kis, Vietoj išlaidžių suknelių, pa- mergės apsiengusios lietuviškais tautiniais rūbais, kartas nuo kar- to suskamba lietuviška daina, ve- dama buvusio Panevėžio teatro aktorius J. Kazlauskas, o orke- stras, neužsigaukit, man atrodo, to- li dar nuo Chicago Neolitanų ar Balio Pakšto orkestrų.

Jauku ir gera savuose Baltimorės Lietuvių namuose, lyg būtum Chicagoje jaunimo centre ar New Yorko lietuvių Kultūros Zidiny... Mes sostinėje tokios vietos netu- rim, už pinigų glaudžiamės prie latvių, mokėdami nuomą.

Kai pavakarej salė įkaito, pasiskleidėm parkelyje prie Lie- tuvių namų. Ten aiškė, suoliu-

MOSŲ KOLONIJOSE

Brockton, Mass.

ANSAMBLO SŪKURIO KONCERTAS

Gegužės 3 d. Brocktono ir apylinkių lietuvių rinkosi į North North Junior aukšt. mok. auditoriją į Lietuvių tautinių šokių ir muzikos koncertą.

Svečiams beveik užpildžius auditoriją, Southeastern fizharmo- nijos orkestro 20 muzikantų, di- riguojant Robert Babb, subtyliai pradėjo koncertą komp. Juliano Gaidelio lietuvių liaudies uverti- ūra. Sūkurio kanklininkų „Ko- lūdi, putinėli“ — A. Suplienės, nuteikė mistiškai. Ir tuoj pat būrys lietuvių pasisveikino šokių — kepurinė pradėjo šo- kis. Sekantieji: vestuvių polka, žigonėlis, tryptinis, suk, suk, rate- li, rugučiai ir malūnas su gyvu vėjinio malūno paveikslu. Šokė- jai pateikė gražią pyne, užbur- dami auditoriją.

Po pertraukos kanklininkė V. Bizinkauskaitė solo paskambino Lopsine, J. Philipp, H. Dilytė su R. Kulbyte dueta — supinsit dainužė — A. Mikulskio, H. Di- litytė solo — lėlytės sapnų — A. Mikulskio, A. Lingertaitėnės so- lo — oi, žiba žiburėlis — A. Mikulskio ir šėnis — liaudies šokį — P. Stepulio visos ketu- rios.

Ir vėl šokėjai, lydimi orkestro, sutartinai pašoko: ožėlių, žio- gių, aukštųjų kadrylių, šokių pyne iš greitpolkės, klumpakio, susto, kalvelio ir rezginėlės. Įspū- dingai pašoktas aštuonnytis ir subatė sukėlė plojimų audrą.

Scena meniškai išdekoruota Ri- mo Manomaičio tautinių juostų ornamentais. Keliašimt 3-jų ge- neracijų auditorija audringai an- samblui plojo. Scenoje pasirodė Sūkurio ansamblio vadovas Vy-

tautas Bruzys. Jis nuoširdžiai dėkojo asistentei šokėjai Jūratei Dambrauskaitei, iškvietė į sceną muzikę, šokių pianiną palydovę, M. Blaževičiūtę-Cramley su akor- deonistu Brian Pierce. Dėkojo su juo visa auditorija muzikos pa- tarėjui, lietuvių liaudies uverti- ūros kūrėjui, būsimojai Sūkurio mu- zikantų mokytojai komp. Juliu Gaideliui, fizharmionijos orkestro vadovui — dirigentui Robert Babb ir jo 20-čiai orkestrantų. Buvo rodo džiaugsmo šventė.

Padėka darbščiajam jaunimui. energingajam ansamblio vadovui Vytautui Ruzgiui, uoliajai mu- zikai Marytei Cražley, pirmajam Sūkurio organizatoriui Mikui Su- bačiui, dabartiniam administra- toriui Eligijui Sužiedėliui, ilga- mečiam rekaliu vedėjų Pranui Šimkui, kasninkui Eugenijui Už- purviui, Birutei Skobeikienei, jau- nimo atstovams Šarūnui Norvai- šai ir Gintaru Subačiui. Valdy- bos dėka buvo išleista Sūkurio tautinių šokių ir muzikos kon- certo puiki programa, su trumpa Sūkurio istorija, šokėjų, kank- lininkų, Southeastern fizharmo- nijos orkestro dirigento su kon- certe grojuoliais, mecenatų ir rė- mėjų pavardėmis.

Sūkurys įvairiomis progomis pa- šoka Brocktone ir apylinkėse. Da- bar ruošiasi dalyvauti VI-je Tau- tinių šokių šventėje, Chicagoje.

Po sėkmingo koncerto Sūkurio valdyba pakvietė programos atli- kėjus, rėmėjus ir talkininkus į sandaros salę vašėms. Svečiai užpildė dvi sales, kame buvo vy- riausios šėimininkės B. Skobeiki- nės su talkininkėmis vašėms. Lietuvių tautinių šokių ugdymas išvijoja yra ryšys su tėvyne, ku- ris glūdi visų kartų lietuvių šir- mės, Geriausios sėkmės Sūkuriai! E. Ribokienė

Detroito Gabijos tauto tūtininkė Rita Matvėkaitė su tėveliais Stase ir Leonu Matvėkais ir Vidurio rajono vadeive Aldona Gasnerienė iš Chicago. Nuotr. J. Urbono

kai, medeliai. Ir parkelis oficialiai vadinasi Mažuoju lietuvių parku. Ji suplanavo, įrengė ir lietuvių vardu pavadino kažkurios tai val- dijos ar miesto įstaigos.

Taip ir prabėgo diena su Bal- timorės lietuvių parkelio įrengi- mu. Aldonos ir jos vyro Jono Švedo ne- trukus už maždaug 40 mylių prasidedantį koncertą. Bet išau- rės gražus sekmadienis sostinėje vėl atnešė naują, malonią progą, apie kurią pakalbėsim kitą savi- tę.

VL. R.

— „Atlantic“ žurnalas, turis 340,000 skaitytojų, įsteigtas 1857 m. Bostone, parduotas naujiems savininkams, Zucker- man bendrovei, turinčiai 150 mil. vertės nekilnojamo turto pardavimo įstaiga.

Lietuvos atsiminimai

Radio Valanda jau 39 metus tar- nauja New Jersey, New York ir Con- necticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. po- piet 15 WEVD Stoties New York 1330 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKUBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060
TEL. — 753-5636 (201)

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4:00 val. p.p. iki 5:30 val. p.p. per tą pa- čią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 5:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. 494-2413

1490 A.M.

7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Zenonas Ignonis

PRAEITIS KALBA

Dienoraštiniai užrašai

GUDIJA

1941-1944

Spaudai parengė Klemensas Jūra

Tai Lietuvos karo kapeliono dienoraštis Antrojo pasaulinio karo metu.

Leidėjas Bronius Ignatavičius.

Spaudė: Pranciškonų spaustuve Brooklyn, N. Y. 1980. Knyga didė- liu formatu, 286 pusl. Kaina su persiuntimu \$8.95.

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenu- ratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo ad- reso, gavus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

• Administracija dirba kas- dien nuo 8:30 iki 4:30, šešta- dieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

• Redakcija straipsnius taisy- so nusiūdo. Nesunaudotų straips- nių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel- bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

KOMUNIZMO PAVOJUS

Mūsų literatūros istorikas dr. Vincas Maciūnas jau keletą atvejais yra paskelbęs savo surinktu daugybę rašytojų Vinco Krėvės Mickevičiaus laišku. Laiškai, kaip žinome, yra labai naudinga žmonių santykiavimo priemonė. Juos rašantieji paprastai tiesiai ir atvirai išreiškia savo nuomonę, ką galvoja vienu ar kitu klausimu. Dr. Maciūnas neseniai išėjusiame „Metmenų“ nr. 39 (90-124 pusl.) atspausdino net 51 V. Krėvės rašto laiško tekstus išties ar būdingesnes ištraukas antrašte „Vincas Krėvė savo gyvenimo sauleidėje“. Laiškai rašyti 1944 - 1954 metų laikotarpyje.

Iš jų galime patirti kai kurių įdomesnių faktų, mums arba mažai žinomų, ar visiškai nežinomų. Sakysime, iš V. Krėvės laiško, rašto ministeriui P. Žadeikiui ir iš jo pasakojimo Vyta. Mykolasui sužinome, kad Krėvė 1940 m. sutiko pasimti vadinamosios liaudies vyriausybės ministerio pirmininko pareigas labai jų nenorėdamas, tik tai daugelio mūsų seų valstybininkų — K. Merkio, St. Šilingo, L. Bistro, K. Priniusio, lingų prikalbėtas, įprašytas, priverstas, kaip ir Ernestas Galvanauskas, žodžiais: „Ar būsiu geriau, jei ton vieton atsisėd komunists, kuriam Lietuvos reikalai nerūpi“ (110p.).

Vincas Krėvė nebuvo geros nuomonės apie didžiųjų valstybių politiką. 1949 m. jis dr. A. Garmui rašė: „Jau išėjė iš apyvartos diplomatai, kad „greičiau laimėti karą“, atidavė bolševikams visą Vidurinę Europą. Naujesiems diplomatams jų laurai neduoda ramybės ir jie žūt būt nori „laimėti karą“. Tuo tikslu jie, matyti, nutarė paaugti raudonajam „draugui“ kinas su visa rytine Azija... Pasibaigęs viskas, suprantama, tiesioginėmis derybomis, kurių metu raudonieji „draugai“ apgaus mūsų diplomatus, daug išsiders už pažadus įvairių nusileidimų, kurių iš anksto bus nusistatę nevykdyti, kaip jie paprastai daro“. Kas bus toliau, — po dešimties, po penkiolikos metų, tokiu keliu einant, čia niekas negalvoja. Pirmiausia visi čia gyvena tik šia diena. Kodėl kitaip turi jausti diplomatai? Antra vėl — visi pasitiki nesugriauzama krašto galybe ir absoliučiu jo saugumu. Vadinasi, nėra reikalo galvoti apie save, o kaip bus su kitais kraštais, visai nesvarbu. Kiekvienas turi sau gyventi ir savi rūpintis“.

O apie didžiųjų valstybių vadus V. Krėvė rašytojui Jonui Aisčiui (1950.XII.30) šitaip rašė: „Gyvename nemalonus laikas; gal nemaloniausias dalykas, kad mūsų likimas priklauso nuo žmonių, kurie stovi priešakyje galingų valstybių, o patys jie tokie mažytiai siela ir protu ir tokie nereikšmingi ir neryžtingi. Be to, jiems svetimas savivarbos jausmas“. (103 pusl.).

Išvijoje vedama mūsų vadaus „politika“ V. Krėvė laiške, rašytame M. Biržiškai 1951.XII.26, šitaip vertino: „Politiniai ginčai, kurie čia vedami, man atrodo bereikšmiai. Mums teks dar ilgai laukti čia, kol atsirast galimybė grįžti Lietuvon, o per tą laiką visus užmirš, ir jauna karta, kuri Lietuvoje dabar kitaip auklėjama, apie savo senus veikėjus nieko nežinos, net jų pavardžių, ir kurs pati savo gyvenimą, senų nebeįsileidama. Mamau, kad partijų vadai ir pačios nūdienos partijos ten nerast savo veiklų vietas. Jei vietinė naujoji karta nesugebės suorganizuoti savo jėgos valstybei atstatyti ir ją apginti, būsimę parduoti

galigėniesiems, kurie senųjų neįsileis į Lietuvą „dėl šventos ramybės“. (106 — 107 pusl.).

Paskutiniame mus pasiekusiame „Tėvynės sargo“ 8. m. nr. 1 yra paskelbtas įdomus M. Gečionio rašinys „Ar Amerika yra antikomunistinė?“ (63 — 67 pusl.). Jo pradžioje autorius visus pasaulio kraštus suskirsto į mums žinomus tris blokus: Vakarų, Rytų ir Tretįjį bloką. Autorius pagrįstai teigia, kad komunistai yra daugiau ar mažiau įsigalėję ir Vakarų bloko valstybėse.

Amerikoje komunistų nesą daug, tačiau autorius mato šiam kraštui pavojų iš daugybės Amerikos liberalų, kurie daro viską, kad Amerika būtų neapsiginklavusi ir kad Sovietų Sąjunga pralenktų mūsų kraštą karinėje srityje. Kaip pavyzdį nurodo SALTO II sutarties patvirtinimą, kuri Sovietams „esanti aiškiai palankesnė ir leidžia jiems turėti geresnę ir gausesnį raketomis apsiginklavimą, kaip Amerikai. Nors prieš tą sutartį protestavo tūkstančiai atsargos generolų ir admiralų, vyriausybė vis tiek ją gynė ir nenorėjo matyti jos nepalankumo Amerikai. Čia sutartį sudarantys buvo laikomasi nusistatymo, kad reikia sumažinti savo apsiginklavimą, kad ir Sov. S-ga, matydama, kad Amerika nesiruošia jos pulkti, mažinti ir savo apsiginklavimą“.

Kodėl Amerika taip daro, nuolat pataikaudama Sovietams? Niekas negali įtarti dabartinį Amerikos vadų, kad jie būtų artimi komunistams ar jiems palankūs. Greičiausiai jie yra labai naivūs, nepažįsta Sovietų kovos taktikos, ir nori bet kuria kaina išvengti konfliktų. Autoriaus žodžiais, „paskutiniiais laikais Amerikoje laikomasi taktikos nieko nedaryti ir nieko nesakyti, kas nepatiktų Sovietų Sąjungai. Griebdamiesi prieš Ameriką propagandos tarptautinėse konferencijose, rusai amerikiečius vadina imperialistais ir priekaišioja Amerikai neesamas blogybes, tačiau amerikiečiai prieš tai atitinkamai nereaguoja“.

Kaip žinome, visus didesnius karus Amerika vedė ne savo žemeje. Į juos įstojo ne karo pradžioje, bet daug vėliau, greičiau viduryje ar pabaigoje. Tačiau naujasis III pasaulinis karas, jeigu jis kada įvyks, pirmoje eilėje liks Ameriką ir jai, gal būt, jau pirmomis karo valandomis teks kariauti pačioje Amerikos žemėje ir ją ginti. Iš čia ir kyla Amerikai labai didelis pavojus: nusiginklavusi ir neturinti didesnių karinių pajėgų, ji nebeturėtų laiko paruošti savo kariuomenės ir jos tinkamai apmokyti. Šunes būtų lakinami, išėjus medžioti.

M. Gečionis primena visų mūsų žinomą faktą, kad „Amerikos universitetuose gausėja komunistų dėstytojų, ypač filosofijos ir socialinių mokslų. Dalis studentų klausio profesorių palankiai dėstomą marksizmą... Bet skaitydami liberalų profesorų parašytas knygas, jie nieko nesužino apie komunizmo pavertę tautų tragediją, apie jų tautinę ir religinę priespaudą ir apie pavertusių aspiracijų apsisaugoti nuo nutautinimo bei kolonializmo ir išsilaisvinti.“ (67 pusl.).

Pridėkime mes, kas tiesios žodį apie komunizmą Amerikoje dažniausiai skelbia tiksliai nuo komunizmo atbėgę išeiviai, tačiau nedaug kas iš amerikiečių jais tiki. Mūsų liudijimą jie vadina „propaganda“. Čia ir slypi išeiviams plati veiklos sritis.

b. kv.

Ryžtingas okupuotosios Lietuvos tikintis jaunimas palydi nežaną Kristaus Kryžių į Kružių kalną Jurgaičiuose, prie Meškių, pereinantis vasaros metu

PAMINKLAS ŽUVUSIEMS VAIKAMS

Bet neužsimenami trėmimo ir badu numarinti

Nors komunistai skiriasi nuo normalių žmonių, bet kai kuriuos pasaulinius įvykius jie mini kartu su kultūringu pasauliu. 1979 m. pasaulis minėjo Tarptautinius vaikų metus. Juos minėjo ir komunistai. Komunistai dažnai sako vienaip, o daro kitaip.

1979 m. pavergtoje Lietuvoje, Palangoje, buvo pastatytas paminklas vaikams, kurie 1941 m. birželio 22 d. žuvo nuo vokiečių lėktuvų puolimų. Esą, vokiečiai lėktuvais puolė pionierių stovyklą Palangoje. Kodėl jie tą stovyklą puolė? Vokiečiai, pradėdami karą su rusais, lėktuvais puolė prieš aerodromus. Palangoje taip pat buvo nedidelis karinis aerodromas. Nepasakyta, ar tame aerodrome tada buvo lėktuvų. Jei bolševikai savo lėktuvų nusileidimui naudojo nedideles aikštes — lauko aerodromus, tai galėjo naudotis ir Palangos aerodromu. Vokiečiai jį ir puolė kaip karinį objektą. Netikslu vaikų stovyklą įrengti aerodromuose ar šalia jų. Komunistai to nežinojo, nes jie neturėjo jokio karinio parengimo. Galėjo tai žinoti karo aviacijos pareigūnai. Bet gal ir tie numojo ranka, nes stovykloje buvo tik pionieriai.

Tas paminklas buvo atidengtas gruodžio 22 d. Prie paminklo prisirinko įvairaus rango komunistų. Kalbėjo komunistė Piliušenko — Diržinskaitė. Ji pasakė: „Tarptautiniais vaikų metais, kai visos pažangios pasaulio jėgos vieningai kovoja už žmogaus rytojų — vaikus, jų laimę, socialinę lygybę, teisę gyventi po taikos saulę“.

J. VAIČELIŪNAS

Piliušenko gailisi komunistų vaikų pionierių, kurie žuvo karo metu. Bet ji visai neprisimena tūkstančių lietuvių vaikų ir kūdikių, kurie taikos metu 1941 m. birželio 13-15 dienomis buvo deportuoti į Sibirą žiauriausiose sąlygose, kokias tik galėjo sugalvoti sužvėrėję komunistai. Ties vaikučiai ir kūdikiai baisiai karštyje ir tvankiausiame ore, koks tada buvo tuose gyvulinuose vagonuose, negavo nei vandens, nei maisto. Tie vaikai, ypač kūdikiai, nuo tų sąlygų žuvo, mirė. Jų kūnelius sargybiniai išmėsdavo iš vagono. Jei pionierių puolė vokiečiai — priešas, tai lietuvių vaikus ir kūdikius išžudė „draugai“, kaip mes tada turėjome juos vadinti. Tokie „draugai“ tarpe buvo ir Piliušenko — Diržinskaitė. Tokios

žudynės buvo sugalvotos „taika ir vaikus mylinčio“ Stalino ir jo pasekėjų.

Ir dabar pavergtoje Lietuvoje žudomi kūdikiai, ypač negimę. Matyt, kad komunistinis mokslas skelbia, kad negimę kūdikis nėra gyvybė, nėra žmogus. Tuojau po antrojo pasaulinio karo pavertę lietuvių šaukėsi net popiežiaus pagalbos, kad jų vaikai negauna pieno lašo, negauna normalaus maisto. Tuo metu pirmoje eilėje buvo aprūpinami komunistai ir jų vaikai. Ir dabar, po 35 metų nuo karo pabaigos, normalūs tėvai ir jų vaikai negauna mėsos, sūrio, o kartais ir kitų maisto produktų, nekalbant apie pajėgumą juos nupirkti. Visi geresnieji produktai išvežami į Sov. Rusiją. Tokia dabar „teisė gyventi po taikos saulę“. Ar pavergtoje Lietuvoje bus pastatytas

Kombodijos pabėgėliai Tailandė, varganoje stovykloje.

paminklas žuvusiems kūdikiams deportacijų metu bei negimusiems kūdikiams, kurie buvo nužudyti?

Piliušenko — Diržinskaitė savo kalboje net nemini kultūringo pasaulio, o tik kalba apie komunistines jėgas. Pas komunistus, kaip ir pas nacių, pirmoje vietoje statoma jėga, o ne žmoniškumas. Dėl tų jėgų išpūtimo Hitleris su Stalinu ir susiplovė.

Piliušenko — Diržinskaitė kalba apie vaikų socialinę lygybę. Ar gali būti lygybė komunistiniame krašte, kur komunistų vaikai skęsta prabangoje, iš specialių krautuvių gaudami viską, ko tik jiems reikia, o normalių žmonių vaikai neturi pakankamai maisto, apavų, drabužių. Jie persekiojami užėjimą į bažnyčią, už nestojimą į pionierių, komjaunuolių. Normalių tėvų vaikai ir tas komunistinės organizacijos nenori stoti, nes nenori išaugti kriminalistais.

Vaikų žudymas kitur

Komunistų valdomuose kraštuose nekomunistų vaikai žudomi karo ir taikos metu. O karus sukelia „taika mylintis“ Kremlius valdovas. Kur siutėja komunistai, tenai žudomi ar badu marunami vaikai. Žydas E. Wiesel aprašo vaikų kančias ir mirtis Kambodijoje, kur siutėja komunistai (T. St. 1980.IV.20, B.I). Bet jis neprisimena, kas komunizmą Rusijoje teoretiskai ir praktiskai įvedė.

Dabar išplėstas komunizmas yra didžiausia pasaulio pabaia, kuri eda suaugusius ir vaikus. Vietnamo komunistai net laisvojo pasaulio labdaros organizacijų prisijungusių maisto produktų nepristato badaujantiems vaikams. Tuo maistu pasinaudoja patys komunistai ir žiurkės. Vienas Maskvos žurnalistas dar anksčiau rašė, kad jų krašto 30% derliaus sunaikina graužikai.

Afganistane

„Taiką mylintis“ L. Brežnevus Tarptautiniais vaikų metais pradėjo puolamąjį karą Afganistane, kur taip pat žudomi ne tik suaugę, bet ir vaikai. Afganistano laisvės kovotojai rusų karių vaikų žudyti negali, nes rusai savo vaikų fronte neturi. Afganistane rusų kariai daug ir vaikų išžudo, puldami afganų kaimus ar stovyklas nuodingom dujom ar sudegindami išstus kaimus. Čia žūna daug vaikų ne tik nuo karo veiksmų, bet ir nuo bado. Afganistane žūna ir vaikai, nes raudonieji rusai čia nėra „taikos saulė“.

Afganistane žūna ir rusų karių, ar jie būtų rusai ar nariai kitų tautų, kurias yra pavergusi Maskva. Tie kariai taip pat yra kieno nors vaikai. Ar malonu pavergtoje Lietuvoje išgirsti liūdną naujieną, kad jų stūnus žuvo Afganistane, plėsdamas komunistinės Maskvos imperijos. Maskva didžiuojasi, kad jos imperijoje saulė nenusileidžia per 9 valandas. Bet ta imperija sunaikina daug jaunimo, daug vaikų ne tik fronte, bet ir Sibiro stovyklose, kalėjimuose ir įcenuose nelaimėse.

Nenuostabu, kad iš komunistinių kraštų žmonės bėga kartu su vaikais, rizikuodami savo gyvybėmis. Atseit, geriau mirti, negu gyventi komunistinėje sistemoje. Iš komunistinių kraštų lengviau pabėgti, kur nėra geležinių uždangų. Daug kubiečių su vaikais bėga į kitus kraštus, nes Castro į tą bėgimą žiūri pro pirštus. Dar taip nėra komunistų valdomoje Maskvos imperijoje.

DIEVS SVETI LATVIJUI!

Latvių valstiečių kova už savo žemę sutapo su tautiniu pabudimu; tai vokiečiams buvo nelauktas ir nemalonus dalykas. A. Bieļensteinas dar 1824 m. įteigė Latvių literatūrinę draugiją tyrinėti beišnykstančios tautos kalbą ir papročius. Literonų vyak. F. Walteris 1864 m. landage pareikė, kad reikia skubinti vokiečių „iš istorijos išnykstančių genčių nuolaužas“. To tikslu jau anksčiau siekė vokieškos dvasios spaudiniai, kaip pirmas latviškas laikraštis Latviešu Avizes (1822) ir jį sekęs Latviešu lauz draugs (1832), bet tie „liaudies draugai“ jau buvo pasivėlinę. Iš latvių liaudies kilo veikėjų bei rašytojų, kurie spietėsi apie Ansis Leitanos pradėtą leisti latviškesnės dvasios laikraštį Majas Viesis (1866). (iš Lietuvių enciklopedija)

Geriausia kalba — santūri kalba, apgalvota kalba. Kai tu kalbi, tavo žodžiai turi būti geresni už tikėjimą.

Arabų patarlė

MOTERIS SU BALTU

CHALATU

Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė

Mėlynojo bedugnėj

3

Ligonis, nuleidęs galvą, pasisuko į lango pusę. Stovėjo lyg apstulbintas, bet nuo lovos nenulipo.

— Pakelkit galvą aukštyn, leitenante, ir atkreipkit dėmesį į šią žavingą panoramą, — tėsė pašnekėję dr. Petrou.

— Čia prieš mūsų akis matyti Atlanto bangų skalaujamą garsusis Vėražano tiltas. Žemiau jo dūsuoja okeanas. Ir savo putotom bangėlėm švelniai bučiuoja smėlėtus krantus. Virš jo žydi be mažiausio debesio padangė. Ją skrodžia puošnūs, pilkai sidabriniai žuvedrų pulkai. Ar matote, kaip švelniai liūliuoja Atlanto pakraštį ajerį virtinė? Ir kaip žiba saulės spindulių išbučiuoti kepurėti medžiai? O nuo žiedų sunkumo linksta magnolijos šakos! Ir kokia nesuskaitoma daugybė giesmininkų paukščių tupi jos gausiose šakose. Vieni, ką tik pratyne mieguistas akys, pradeda derinti savo balso stygas rytmetiniai simfonijai. Kiti jau čirškia, čiulba, ulba, švilpia. Dar kiti kelia puotas.

Žemiau mūsų langų, linguodami galvutėmis, „burku, burku“, burkuoja tupdami ant palangių karveliai.

Kiek toliau labai puiki aikštelė. Lygi, kaip stalias. Ją dengia žalia, vėšli žolė. Joje, net pasisokinėdami, linksmai žaidžia vaikučiai. Klega, juokias. Pučia dūdeles. Leidžia aitvarus. Mėto spalvotus sviedinilius, važinėja triratikais... Net ir žvirbliai neatsilieka nuo jų! Čia jie kelia peštynes dėl ant tako jiems pribarstytų lesalo. Čia vėl garsiai širškia ir savo rasotom kojytėm linksmai šokinėja po pievutę.

Anapus vielinės tvoros graži golfo aikštė. Joje raudonkepūriai golfo mėgėjai tingiai velka paskui save vežimėlius su golfo įrankiais. Jie ruošiasi pradėti žaidimą. Leitenante, argi ne nuostabiai graži aplink mus gamta? Ar dabar jums aišku, kur esate?

Ligonis kiek aprimo. Stovėjo, kaip užburtas, nekreipdamas jokio dėmesio į aplinką. Atrodė, kad buvo nuklydęs ir tik jam vienam žinoma pasauli. Staiga jis nusižiovavo ir apsidairė. Jo veide pasirodė nenatūrali šypsena. Įrėmė akis į vieną tašką ir sunkiai atsiduso. Po kurio laiko apžvelgė mus nuo galvos iki kojų. Lipdamas iš lovos, nekant-raudamas, paklausė:

— Pasakykit man, kur gi aš esu? Kalėjime? Beždžionių narve?

Jis stulbėjo kumščiais į savo smilkinius ir nusiųpurtes pakartojo:

— Kur aš esu? Kur?

— Jūs esate su mumis Brooklyne, nes jums yra reikalingas poilsis, diplomatiškai atsakė dr. Petrou. Ji sąmoningai vengė paminėti, kad jis ligoninėje, nes beveik kiekvieną psichiškai sergantį ligonį šis pavadinimas labai baido.

— Ar jūs rimtai sakote? — Su neslepiama

ironija paklausė ligonis.

— Taip. Visai rimtai, — patvirtino dr. Petrou. — Man atrodo, kad jūs tyčiojate iš mane arba norit man susukti smegenis?

— Leitenante, nei vienas, nei kitas jūsų prileidimas neturi nė mažiausio pagrindo, — atsakė daktarė.

— Aš jums įrodysiu, kad turi. Kaip gi jūs galite sakyti, kad man yra reikalingas poilsis? Argi tai nėra pasityčiojimas iš sveiko, energingo, jauno, tik 26 metų amžiaus kario? Ordenais, medaliais, pasižymėjimo ženklais apdovanoto už drąsą. Ar suprantat, kokią nesamone jūs norit man įkalbėti?

Jis rūšiai pažvelgė į daktarę ir, kraipydamas galvą, garsiai nusijuokė: „Cha...cha...cha...“

— Poilsis yra reikalingas kiekvienam žmogui, ne tik jums, leitenante. Paklauskite mane. Patogiai atsigulkit ir bandykite gerai pailsėti. Pailsėjęs jūs jausitės daug geriau. — Motiniškai patarė dr. Petrou.

Ligonis kiek aprimo. Nusižiovavo. Pasirąžė. Giliai atskvėpė. Pamažu, pamažu, neskubėdamas įlipo į lovą. Ir atsigulė. Ištiesęs pakėlė galvą, lyg norėjo dar ką sakyti, bet tik šyptelėjo ir nusisuko į sieną.

Palikę ligonį, tylėdami išėjom. Vos sanitarui suspėjus užtrenkti palatos duris, už jų subildėjo žingsniai ir buvo girdėti pilnas baimės šauksmas:

— Žmonės, prašau jūsų pagalbos. Nekankinkit mane. Ar girdit? Gražinkit mano bombonešį! Jei laiku neiškrisiu, mane sušaudys! Neleiskit man mirti jaunystėje. Gražinkit lėktuvą, gražinkit...

Pradžioje ligonis negarsiai šaukė, bet vėliau įsikarščiavo ir ėmė rėkti vis garsiau ir garsiau...

(Bus daugiau)

AUKSO PLYTA

(Feljetonas)

J. KATINAS

— Žmonės, gelbėkit, — ne savo balsu suriko Jurgis Švilpa ir visą išsprakaitavęs, drebėdamas atsisėdo lovoje. Tikriausiai būtų iki negyvybės išsigandęs savo 40-ties audringo vedybinio gyvenimo metų draugę Benigną, kuri, ištraususi iš savo platinės, karališkos išmatavimų, flanelinius naktninius marškinius, dažniausia švelniai knarkdavo, prisiglaudusi prie kairiojo Jurgio šono, atseit širdies.

Ši rytą programa buvo pasikeitusi. Sūnus iš vakaro buvo mama išsivežęs pas vaikaičius. Benigna žadėjo sugrįžti, kai jau atsibos su jais bežaisti. Darbų namuose nedaug — abu pensininkai.

— O tai sapnas, — vis negalėjo nervų apsiminti Jurgis. Užsidedę šviesa, pažūrėjo į laikrodį — 2 val. ryto. Blanki naktinė šviesa apšvietė dvigubos šeimos miegamojo lovos atlošą su daugeliu skyrelių ir spintelių, kuriose rikiavosi geografiniai žurnalai, "Reader's Digest" kondensuoti "best sellerių" knygos ir 36-rytų tomų lietuviškoji enciklopedija, kuriuos dabar atydziai, tomų po tomo bevertydamas, Švilpa pradėjo pamažu sluostyti fabriko užneštas dulkes nuo kada buvusio intelektualo. Jam atrodė, kad ir pažangą buvo padaręs: žiūrėk, vienminčių ratelėje jau ir seniai užmirstą lotynišką posakį prašėbeldžiavoja ar kaip šaute iššauka, kada buvo gimęs generolas Aleksėjus Nikolajevičius Kurapatkinas ir kas jis toks buvo.

Normaliai, tokiu ankstyvu laiku, reikėtų vėl užgesinti šviesą ir pabandyti vėl užmigti, bet Jurgis bijojo. Bijojęs buvusio bausaus sapno, kuris dar ir dabar nenustydė ir pasamone ir vis dar dilgino nervus. Jurgis užsuko radiją. Kažkokia naktinė stotis grojo svajingą "Kapitono tango". Dideles Jurgio blakstienos, jaunystėje gundžiusios gimnazistes, pamažu vėl pradėjo lipiti. Rodos vėl mato Jurgis, lyg pro miglas, kaip su dviem mažais pipirais ir Benigna išlipio naujoje žemėje, kaip ranką iškėis ir skylėto balfino švarko kišene vis bando patikrinti, ar dar tebėra 20-ties dolerių banknotas, duotas N. C. W. C. gyvenimo pradėjimui, kaip, niekada nedirbęs fabrike, pradėjo švilpinti kampinės geležies ir

lyginimo mašiną, kaip grįždavo supiaustytomis ir kruvinomis rankomis namo, krisdavo į lovą ir tik rytą pabudavo naujai pamainai. Toliau jau buvo kiek geriau: Benigna pradėjo dirbti ir vaikai jau kiek paūgėjo.

— Jurguti, — kartą, parėjusi iš miestelio, linksmai užlakštini galavo Benigna. — Žmonės aukštesnė perka, o mudu net nežinome. Pilies bankelis išklotas, buvau užėjusi, skaisčius, kaip jaunamartė, o jau žiba — neklausk! Akių negali atitraukti! Gal pagalvokim? Kad taip kokią plytą? Jei ir pritrūktume pinigų, dabar jau nebėda, abu dirbame, o ir antrąją paskolą "ant namų" galėtume užsitraukti. Tik po 53 dolerius už unciją! Juk, antra vėl, nieko kito neprasimanome gyvenimui pagerinti. Kiti, žiūrėk, namus stato, kiti senais mainikauja, kiti nuo radijo aparatų nepasitraukia, sekdami akcijų kursais, kiti loterijos bilietus perka, o mudu — nieko! Žinai, auksas auksu lieka

— vis mynė Benigna Jurgui ant kulnų, — dėk kur nori: nori kabini ant kaklo, nori užsimerk ant rankos, o jei kas dantis išmušų, susidėjai auksinius ir vaikštai, kaip senas amerikonas. Dainininku save laikai ir, girdėjau, vis opera radijū užsisuki, atsimeni Mefisto "vien tik auksas valdo mus", ar ne?

Motyvų svaris trenkė į Jurgio pusiausvyrinę gyvenimo filosofiją, palenkdamas svarstyklę lėkščių kėpšeliu naudai. Benignos šypseną parodė, kas šiuose namuose buvo tikras "bosas".

Nusipirko Švilpos geltono, žvilgančio metalo plytą ir pasidėjo to paties bankelio "seifuke". Grįžo atgal namo pakilia nuotaika, vis šis tas. Ir draugai, kada sužino, kaip pasakys: "O, tie Švilpos! Velnio nešti ir pamestį, žino, ką daro, ne mes dumiai".

Kitą dieną, nei iš šio, nei iš to, parėjusi iš darbo Benigna ir bemaišanti dubenį salotų pietums, vėl užkudakuoja:

— Žinai, ką aš visą naktį galvoju, Jurguti? Juk tie banke nevidonai, tikriausia žino, kas ka "seifukuose" laiko. Ar ne? Pateks žodis ir kieno nors kriminaline ausi, išlauš ir banką plėšikai ir mūsų plytos kaip ir nėra. Juk bankas neatsako už padėtą turtą

seifuke, nuduoda, kad nežino, velnio išperos.

— Tai ką tu siūlytum? — nujausdamas artėjančius nemalumus, šaltai paklausia Jurgis.

— Žinai, ką, Jurguti. Rytą ar užporyt, kai jau ta aukso karštiligė praeis, imkime ir parsineškime tą plytą namo. Paspėpsim kur palėpėj ar šaldytuve ir niekas nė šnipšt!

Parsinešė Švilpos aukso plytą namo. Jurgis, kad nekiltų įtarimo, išidėjo į žuvavimo metalinę dėžutę su kablukais ir "žilkomis", kaip šančių meškeriojai vadindavo. Niekas, tur būt, neatkreipė dėmesio.

Parėjus, Benigna užkaitus arbatos sako: "Išgerkime, Jurguti, po stiklą, gali ir to Portorikų Romo kiek iplinti ir rimtai nutarime, kur mes tą plytą laikysime".

Jurgis, kaip geram "bartenderiui" priklauso, sumaišė gyvenimo draugei apykaršči kokteilį, pats sau gi kanadiško gerimėlio su ledais ir pradėjo tartis.

— Man atrodo, — pradėjo Benigna, kad tie, nevalos, banke praneša, kam reikia, kad štai šitokie Jurgis ir Benigna Švilpai, tikriausia jau bus išdukinę savo plytą ir namus ir gerai paslėpę. Tur būt ir adresą prideda, juk mūsų santaupos tame pačiame banke, žino. O šiais laikais vagys gudrūs! Išusto nešvarių baltinių krepšius, šaldytuvus, namų palėpes, išvarto izoliacijas, nudaunę paveikslus.

Ramioje ir, bent iki šiol, viskuo patenkintoje Jurgio širdyje kirminas pradėjo sukuti sau lizdą.

— Tai, va, tau ir tavo aukso plyta! Nebeturėsime jau ramaus gyvenimo. Nei kur iš namų galėsime išeiti, vis stovės, kaip kaukas gerklėje. Ir velniam mums jos reikėjo? Žmonės pragyvena amžių ir be aukso plytos. Ir gražiai pragyvena, — lyg kaltino, lyg guodėsi Jurgis.

— Nesukubek taip greitai, — šoko savo liniją ginti Benigna, — kas padaryta — padaryta. Tikriausia šetonai ir atgal nebeprimt! Siūlau plytą idėti į mūsų miegamosios lovos čiužinį: esame darbininkai, tai vis vienas ar kitas, dribsme ant lovos, tuo pačiu galėsime ir saugoti plytą, kaip perkėlė višta užperėtus kiaušinius.

... Suglaustos Švilpos blakstienos pradeda jau ir visai sulipti ir buvusis pirmąsį sapną pradeda kartotis: Švilpai pasirodė, kad kažkas subraškėjo rūsėje. O, gal tik šilumos skardiniai vamzdžiai, pagalvojo. Bet ne, triukšmas vis

LIETUVOJE MIRE SIBIRO TREMTINYS VINCAS KAŠUBA

Okup. Lietuvoje š. m. balandžio 4 d., iškentėjęs ilgą Sibiro tremtį, pakėlęs bolševikų didžiulį skriaudą, savo mylimai tėvynei Lietuvai atidavęs didelę duoklę, nuėjęs ilgoką gyvenimo kelią, sulaukęs 81 metų amžiaus, Marijampolėje amžiams užmerkė akis taurus lietuvis a. a. Vincas Kašuba (Kašuba, kaip jis oficialiai save vadino).

Jis buvo baigęs pirmąjį Kauno

didėją ir artėją į pirmąjį aukštą. Kažkas rakina duris. Jurgio širdis pastirio iš baimės. Baimės ekstazėje, rodos, supurtė Benigna. Ši šast iš lovos, už po lova paslėptos mentės (mėsai kapoti). Bet jau per vėlu! Trinkelėjo kažkas sunkaus. O, Viešpatie! Benigna susvirduliavo ir paslaka išsitiesė ant miegamojo grindų. Tamsiaodis milžinas jau stveria Jurgui už gerklės... "No jokes!" — sumauroja šešiapėdis. "Matai savo žmoną? Gal prisikels, gal jau ir ne, kur laikai pinigų? (Aukso plytą, tikriausia, — pagalvojo Jurgis)".

Ilgai pirštai vis giliau sminga į Jurgio kaklą, dar spūstelėjimas ir baigta.

— Žmonės gelbėkit! — suirinka iš visų jėgų Jurgis, — ir drebėdamas vėl prabunda.

Pro uždaras langų užuolaidas skverbiasi jau gerokai pakilusios saulutės spinduliai. Reikia ir vėl tas nelemtas sapnas. Jurgio širdis pilna malonaus jausmo, lyg per Velykas. Tai buvo tik sapnas, kartoja Jurgio lūpos, nes niekados mudu su Benigna nebuvo nie planavę, nei pirke aukso plytos. Ir Benigna, tikriausia, sau gyva ir sveika linksmai žaidžia su vaikaičiais. Jurgis išjungia radiją. Pranešėjas skelbia naują aukso kainą: 780 dol. už unciją. Švilpa tik nusisypso. Tuščia ju ir tų uncijų ir tų tūkstančių, juk į grabą nenusineši, kaip sakydavo seneliai.

Švilpa nuėjo prie telefono paskambinti Benignai, pasveikinti su sauleto rytu ir rimtai išpėti (kad tik nepamirštų), kad pasilikus viena su vaikaičiais tokiuose Chicagoje, gerai patikrintų visų durų, naujai sūnaus idėtas saugumo sklaidas.

menio mokyklą (drauge su dail. Juozu Pautieniu ir kit.). Baigęs meno mokyklą, aktyviai reikėsi kaip dailininkas ir kiek vėliau pasirinko paišybos mokytojo darbą ir mokytojo Prienu gimnazijoje, Marijampolės mokytojų seminarijoje ir Marijampolės marijonų gimnazijoje.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, reikėjo sumanių, darbščių ir išsimokslinusių žmonių. Vincas Kašuba aktyviai jungiasi į Lietuvos atkūrimo darbus, dirba Karo intendanto karo valdininku.

Visą savo amžių gyveno rūpestiu Lietuvai, savajam kraštui, jo gražesnei atečiai. Tad tokie žmonės atkreipė ir okupantų akį.

Ši taurų lietuvių pedagogą okupantas ištrėmė ilgai tremčiai į šalį Sibirą, o po daugelio metų susidarius galimybei sugrįžti į gimtąją žemę, nebuvo jam lemta priglusti savoje šalyje.

Tik po ilgos tremties, pradedęs sveikata, tegalėjo paskutiniam žemiškam poilsui stabtelėti savoje žemėlėje.

A. a. Vincas Kašuba išėjo amžinybėn pakėlęs daug žemiškų skriaudų, išbraižęs Sibiro taigas ir gal tik vien už tai, kad jis savo gyvenimą aukėjo neprikli. Lietuvai, savajai tautai ir tautos augančiai jaunajai kartai.

Gilias liūdesio prislėgti Lietuvoje liko žmona ir duktė, sesuo Marija Turūtienė, sesuo Anelė ir jos šeima.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse liko sesuo Regina Budrienė, broliai — skulptorius Vytautas New Yorke, Antanas Deltonoje, Floridoje, bei jų šeimos ir anksčiau mirusio brolio Juozo šeima.

Šiam tremties kančias išgyvenusiame tėvyneinui ir savajai tėvynei atidavusiam našią duoklę, po ilgos žemiškos kelionės tebūnie lengva tėvų šalies žemėlė, kurią visa širdimi jis mylėjo.

J. Rimtautas

SVARSTĖ PROBLEMAS

Krikščioniškųjų Bažnyčių Ekleumeninė taryba, kurios vykdomasis komitetas posėdžiavo Strasburge, išreiškė gilų susirūpinimą tarptautinių santykių pablogėjimu, įvykusių ryšium

DRAUGAS, pirmadienis, 1980 m. gegužės mėn. 12 d.

su Sovietų Sąjungos karine intervencija Afganistane. Pasmerkusi šią intervenciją, kaip neleistiną svetimos valstybės suverenumo pažeidimą, Ekleumeninė taryba taip pat primena kintus pasaulinei taikai gresiančius pavojus: alkio problemą, ginklavimosi varžybas, energijos krizę.

Mielam bendraminčiui

A. + A. KVIRINUI RUNIMUI mirus, jo žmonai ELENAI, dukrai DANAI ir sūnui RICHARDUI su jų šeimomis bei artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

Juozas Bagdžius
Liuda Dubauskienė
Jūratė ir Edmundas Jasiūnai
Jonas Kavaliauskas
Viktoras Kozica

Antanas Marma
Antanas Pleškys
Kazimieras Povilaitis
Vacys Prūsas
Jonas Tijūnas

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

2424 W. 69th STREET

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. Virginia 7-6672

Tel. Republic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

A. + A. VINCUI MAZURAIČIUI

netikėtai mirus, liūdinčią žmoną ELENĄ, sūnų VAIDUTĮ ir artimuosius, liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

J. ir Z. Grigaičiai
Bronė Martin
O. ir P. Dambrauskai
Marija Šlegaitienė
L. Sakalienė
K. ir A. Rožėnai
A. ir J. Kalvėnai
P. ir P. Balčiūnai
A. ir P. Kvantai
K.J. Stasiūnaičiai
Ona ir Elena Dzvonkutės
Leonardas Budginas
I. ir J. Štraukai
Vilhelmina Zimbailienė

B. ir A. Vanciai
V. ir J. Kiburai
Jurgis Kozys
F. ir S. Dingailai
L. ir A. Kaziai
E. ir J. Pajuodžiai
Lidija Minginienė
M. ir I. Beleckai
Anicetas Girkšas
C. ir A. Makarai
Emilija Mažeikienė
O. ir B. Gudonai

Hot Springs, Arkansas

ALEKSANDRAS STULGINSKIS

ATSIMINIMAI

Spaudai paruošė a. a. JONAS RAČKAUSKAS (1903-1979)

Aleksandro Stulginskio knygų serijos

redaktorius J. A. RAČKAUSKAS, Ph.D.

Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas su Dr. Jono ir Dr. Aldonos Juozevičių parama. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Knygos kaina su persiuntimu \$12.85.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 72 ct. valstijos mokesčio.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Omaha, Nebr.

CLEVELANDO VYRU OKTETO BELAUKIANT

Septyni vyrukai sudaro Clevelando vyrų oktetą ir dėl įvairumo prisideda oktetui solistė Irena Grigaliūnaitė. Jų vadovas ir akompaniatorius yra Rytas Babickas, kuris oktetą dainas pats harmonizuoja. Per 20 metų oktetas pasirodė įvairiose lietuvių didesnėse kolonijose: Hamiltone, Toronte, Chicagoje, Clevelande ir kitur.

Labai reta proga omahiečiams

bus išgirsti šį oktetą atliekant žavingų dainų repertuarą, bus padainuota apie 20 dainų, dauguma lietuvių liaudies ir lietuvių kompozitorių.

Oktetas su soliste koncertuos Omahoje, Nebr., gegužės 17 d. 7:30 val. vak. Paul VI High School erdvioje salėje, 1722 So. 16 Str. Medžiotojų ir žuvautojų klubo "Aro" pastangomis ruošiamas šis pavasarinis renginys koncertas su vakarine ir šonine. Klubas valdyba kreipiasi į kolonijoms lietuvių finansinės paramos. Mecenatų dėka šis kon-

certas gali įvykti. Bilietai platinaučių tarpe. Susidomėjimas yra didelis. Bilietus dar galima įsigyti ir stalus rezervuoti pas valdybos narius arba pas Vytautą Mackevičių (Lithuanian Bakery 5213 So. 33 Ave. Tel. (402) 733-3076). Įėjimo kaina 6 dol. asmeniui, jaunimui iki 17 metų amžiaus pusė kainos.

Tad iki malonaus pasimatymo koncerte. Vietos automobiliams pasistatyti yra tikrai daug. Kas neturi automobilio, nuo mūsų parapijos salės bus nuvežti į rengimo vietą. Prašome sekti skelbimus arba susisiekti su klubo "Aro" valdybos nariais.

Teresė Gaidelytė

Clevelando Vyrų oktetų sastatas

Nuotr. Oktetų archyvo

APLINK MUS

× "Chicago Sun-Times" gegužės 10 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriuo primena, kad teroristai negrobia komunistų diplomatų ir neužima jų pasiuntinių. Tai parodo, kas yra jų užnugaris. Įkaitų laikymas Irane komunistams reikalingas nukreipti amerikiečių dėmesį nuo Afganistano okupacijos.

× A. a. Stasys Orentas, buvęs savanoris - kūrėjas, buv. Kybartų ūkininkų dr. jos direktorius, mirė Clevelande, gegužės 9 d. Laidojamas iš Clevelando šv. Jurgio par. bažnyčios gegužės 12 d. Kalvarijos kapinėse.

× Dail. Marija Gaizutienė dėstys keramikos kursuose, Balzeko Liet. kultūros muziejuje, kurie vyks ketvirtadieniais ir prasidės šį ketvirtadienį.

× Dr. Vytautas Majauskas su žmona Vanda, iš Detroito vykdami į medicinų suvažiavimą San Francisco, buvo sustoję Santa Monica, Calif., pas savo bičiulius Arbus. Lankė čia gyvenančius kitus pažįstamus ir gavo aukų Brazilijos raštams leisti.

× Cicero šv. Antano parap. bažnyčioje gegužės pamaldos po 8 val. r. šv. Mišių.

× B. Pakšto orkestras gros Cicero at. kvopos rengiamame vakare šv. Antano par. salėje gegužės 17 d.

× "Dainavos" ansamblis lapkričio 8 d. stato muzikinį vakalą "Čičinskas". Muzika A. Jurgučio, libretas A. Kairio. Clevelande šio muzikinio kūrinio spektaklis bus lapkričio 22 d.

× Patikslinimas, "Draugo" gegužės 8 d. laidoje aprašyme apie Lietuvų fondo suvažiavimą turėjo būti: Sekretoriatą sudarė Daina Kojelytė, Linas Jonas Dagys (ne Vytautas Dagys) ir dr. Jonas Račkauskas. Už klaidą atsiprašome.

× Jonas Motiejūnas, čikagieš, parėmė mūsų spaudos darbui 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× Donius Remys, Clarendon Hills, Ill., atnaujindamas prenumeratą, aukojo 10 dolerių. Labai ačiū.

× Lietuviškų knygų "Draugo", pasinaudodami jų atpiginimu, už didesnę sumą įsigijo: Al dona Umbrasienė (čikagieš), Joana Valaitienė (Western Springs).

× Elena Gotceltėnė, torontieš, dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar gavome jos atsiųstą 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: J. Grigaitis, V. Kevaitis; 2 dol. — Kost. Graver. Vaisiams dėkojame.

× Aukų atsiuntė: 7 dol. — G. Barčiauskas; 4 dol. — Mislauškas; 3 dol. — Stasys Pikūnas. Vaisiams maloniai dėkojame.

× Vytautas Jasinevičius yra VI-sios Tautinių šokių šventės foto korespondentų komisijos pirmininkas. Komisijos nariai: Raminta Jelionytė, Algis Stasiulis, Linas Meilus, Eug. Būtenas, Rimantas Damijonaitis, Jonas Kuprys ir K. Izokaitis. Komisijai sutiko talkininkauti — Algirdas Grigaitis, Jonas Garla, Edward Mankus, Petras Malėta ir kiti. Informacijos reikalais skambinti komisijos pirm. tel. 778-4085. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuomai. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747 (sk.)

CHICAGOS ŽINIOS

ATMOTOS KURUI

Metino dujos, atsirandančios iš pūvančių atmatų prie Calumeto ežero, bus panaudojamos šildymui ir virimui Chicagoje. Tai paskelbė Peoples Gas atstovas.

DVIEJŲ AUKSTŲ VAGONAI

Chicago regionaliniam susisiekimui bus pradėti naudoti pirmieji iš užsakytų dviaukščių vagonų. Nereikės taip daugeliui žmonių stovėti didžiojo judėjimo valandomis.

PIRSLĖS KOMEDIJA

De Paul universitetas globoja Chicagoje Goodman dramos mokyklą ir teatrą. Šalia pagrindinės būstinės prie Grant parko šio teatro padalinys dabar Athenaeum teatre stato Th. Wilderio "Matchmaker" (Pirslė) Tai švari komedija.

DOVANA PERKINUI

Trys Chicago zoologijos sodų aligatoriai, kurie išauga iki 12 pėdų ilgio ir sveria 175 svarus, bus nuskraidinti į Pekiną. Kinijos zoologijos sodą.

HELIKOPTERIAI Į O'HARE

Chicago miesto planavimo komisija patvirtino sumanytą atidaryti helikopterų tarnybą iš miesto centro nuo Merchandise Mart į O'Hare aerodromą. Reikia dar, kad tą patvirtintų Miesto taryba.

TV PRIEŠ NUSIKALTIMUS

Pavojingesnėse Chicago miesto traukinių susisiekimo stotyse bus įtaisyti televizijos aparatai, kurie į sekimo centrą perduos vaizdus apie užpuolimų grėsmę, ir policija bus pasiūsta palaikyti tvarką.

ATPIRKIS GELEZINKELĮ

Chicago regionalinio susisiekimo vadyba penktadienį paprašė federalinės paskolos garantijos, kad galėtų nupirkti subankrutavusį Rock Island geležinkelį ir įjungti į apylinkės susisiekimo sistemą.

PAGERINIMAI PARKUOSE

Chicago parkų distrikto parduos bonų už 20 milijonų dolerių. Palūkanos — arti 7%. Lėšos bus panaudojamos naujos statyboms ir pagerinimams parkuose.

AREŠTAVO 67

Sportsman Parke, Chicagoje, ketvirtadienį areštuoti nelegaliai į JAV atvykusieji ir čia dirbusieji meksikiečiai ir vienas salvadorietis.

PAŠALINTI CHEMIKALUS

Teismas įsakė savininkams pašalinti apie 1.500 indų su pavojingais chemikalais, esančiais dviejų akrų plote prie 42 gatvės ir Knox, Chicagoje, kur jų atliekas gabeno A. B. Container bendrovė. Chemikalų indai gali praleisti pavojingas medžiagas, pakilus temperatūrai virš 68 laipsnių, o tie chemikalai da-

Saulių Vytauto Didžiojo rinktinės tautinių šokių grupė "Vytyt". Iš kairės (1 eil.): Jonas Grigola ir Algis Krasauskas; (2 eil.) — Felicija Banytė, Vilija Jakaitytė, Dalia Černiauskaitė, Valerija Sparkytė ir Dana Juodytė; (3 eil.) — Linas Martiš, Marytė Pociūtė, Vida Lietuvinskaitė, Marija Donskytė, Rūta Galinašienė, Diana Žemgulytė, Gitta Rudaitytė, Rūta Juodytė ir Algis Vaitkevičius; (4 eil.) — Algis Palukaitis, Linas Norušis, Jonas Miglinas, Algis Jasaitis, Juozas Milavickas ir Povilas Krutulis (nuotraukoje nėra: A. Galinašis, R. Lukaitis, R. Lietuvinskaitė, V. Atkinsonas ir A. Neimantas).

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBSE

— Tautos Fondo visuotinis metinis narių suvažiavimas bus gegužės 24 d. 10 val. Kultūros Zidinyje (341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, telef. 212 — 827-6945). Darbotvarkėje numatyti Tautos Fondo tarybos, valdybos, įgaliotinių, kontrolės komisijos ir Vilko kaimo valdybos pranešimai. Bus renkama ir nauja TF taryba ir kontrolės komisija.

— JAV LB Cape Cod apylinkė

išleido velykinį "Lietuvių žinių" nr. 2, kuriame aptaria plačią apylinkės valdybos veiklą perėjusiais metais ir duoda Vasario 16 progos aukotojų sąrašą. Šiais metais ši apylinkė surinko 1,063 dol.

— Artėjant šeštajai Lietuvų

Tautinių šokių šventei, JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kuktus artimai bendradarbiauja ir dažnai tariai su šventės rengimo komiteto pirm. Jonu Talandžiu, Tautinių šokių instituto pirm. Galina Gobiene, leidinio redaktorium Jonu Barium, Gene Rimkine, Sogija Džiugiene ir savo atstovu Modestu Jakaičiu.

— Juno Beach, Fla., mies-

to žinyboje "The Zoning Board of Adjustment" dirba Antanas Stepanauskas.

— Palm Beach, Fla., Lietu-

vių klubas gegužės 3 d. sušaukė susirinkimą. Kadangi gegužė yra Stasių ir Danučių mėnuo, tai visi varduvininkai buvo pasveikinti. Atlikus visus formalumus, sekė pagrindinė dienos tvarkė: juostinis žodžio, muzikos ir dainų montažas "Nemunas". Parengė solistė Juozė ir žurnalistas Daugėla. Einamojoje rinkloje pirm. V. Mickus papasakojo apie įvykusių organizacijų pirmininkų pasitarimą derinti tarporganizacinę veiklą. Pasidžiaugė darniais su-

bar yra arti Stevensonso greitkelio. Už nepaklausymą bendrovė gali būti nubausta 10,000 dol. ir dar po 1000 dol. už kiekvieną uždelstą dieną.

KANADOJE

— Toronto liet. filatelistų dra. Lietuvos namuose suruošė pašto ženklų parodą, skirtą Vytauto Didžiojo 550 metų mirties sukakčiai paminėti. Parodą atidarė Kanados LB pirm. J. Simanavičius. Su savo ekspozicijomis, kurių tarpe vyravo Lietuvos pašto ženklai ir filatelistinės retenybės, dalyvavo: Algis Štuopys, A. Ruzgas, P. Barabavičius (gavo aukščiausią parodos premiją), S. Valada, V. Stabačinskas, A. Laurinaitis (I premija), J. Jagėla, A. Abromaitis, E. Macijauskas, L. Daukša, J. Balaišis, W. E. Nor-tonas, A. Dilkus, B. Poška, L. Masikūnas ir kt. Buvo išleisti specialūs pašto ir Fil. dr. jos antspaudai, suvenyriniai vokai. Kanados spauda daug dėmesio skyrė parodai ir pateikė ilgus aprašymus. Parodą aplankė daugybė torontiešių. Dar yra likę suvenyrinių vokų ir kt. Norintieji jų gauti gali kreiptis adresu: K. Kaminskas, 25 Norma Cres. Toronto, Ont. M6P 3G9.

— Montreilio lituanistinės

mokyklos tėvų komiteto parengimas balandžio 26 d. AV parapijos salėje praėjo labai sėkmingai. Meninę programą atliko dabartiniai ir buvę lituanistinės mokyklos mokiniai. "Gintarėlis" liaudies instrumentais pagrojo, Rasa ir Ina Lukoševičiūtės padainavo. VIII s. mokinės R. Jangėlytė, A. Verbylaitė ir V. Lukoševičiūtė gražia lietuviška kalba padėklavomo Putino eilėraščių "Vestuvių muzikantai". Mergaičių choras (20 asmenų), vadovaujamas seselės Teresės, padainavo. Mokyklos vedėja M. Jonynienė trumpai apibūdino lietuvių mokyklos reikšmę šioje vietoje. Tėvų komiteto pirm. R. Verbyla padėkojo už gausų apsilankymą ir mokyklą remimą aukomis. KLB Montreilio apylinkės valdybos narys švietimo reikalams P. Adamonis pranešė, kas ir kiek aukojo lietuvių mokyklai.

— "Toronto Star" gegužės

2 d. išspausdino L. Tamošausko šiuo metų pradžioje. Išleido laišką su stambia antrašte "Ira niečiai nugalėjo barbarizmą". Jame sakoma, kad iraniečiai, paimdami amerikiečius įkaitais, pasielgė kaip nusikaltėliai, o išniekindami žuvusių amerikiečių lavonus, pasirodė esą barbarai. Autorius klausia, ar tai to siektie islamiškoji revoliucija, t. y. padaryti žmones laukinius?

— KLB Toronto apylinkės

posėdis įvyko balandžio 30 d. Anapilyje. Apie Toronto Karavaną (birželio 20-29) platų pranešimą padarė lietuvių paviljono vadovė Vida Brakauskaitė. Iškiliąja lietuviška šiais metais bus "Miss Vilnius" Violeta Adamaitytė, burmistras — Ričardas Drešeris, šeimininkė — J. Bubulienė.

— Jonas Matulaitis, LB Los

Angeles apylinkės valdybos narys informacijos reikalams, ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti vietos informacijos centrą. Centro veikla duoda reikiamas palaidas ir parūpina visas kitas priemones. Praktišką centro darbą organizuoti ėmėsi Antanas Mažeika. Tuo reikalu jis suėjo į kontaktą su Jaunimo sąjungos Los Angeles sk. valdyba ir artimiausiu laiku kviečia akademijos jaunuosius pasitarimą.

— Algis Matulaitis, LB Los

Angeles apylinkės valdybos narys informacijos reikalams, ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti vietos informacijos centrą. Centro veikla duoda reikiamas palaidas ir parūpina visas kitas priemones. Praktišką centro darbą organizuoti ėmėsi Antanas Mažeika. Tuo reikalu jis suėjo į kontaktą su Jaunimo sąjungos Los Angeles sk. valdyba ir artimiausiu laiku kviečia akademijos jaunuosius pasitarimą.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ŠAULIŲ VEIKLOJE

— Vytauto D. šaulių rinktinės meno vadovas Juozas Petrauskas yra paruošęs gana įdomų spektaklį, keturių veiksmų dramą "Valkatą", kuri bus vaidinta šaulių salėje gegužės 18 d. 3 val. p. p. Gautojė šio veikalo apybraižoje sakoma, kad žmogus dėl klastos ir įvairių intrigų gali tapti girtuokliu ir valkata, bet jei viduje nėra visai sugedęs, gali grįžti į normalų ir šviesų gyvenimą. Veikalo turinys įdomus ir daugelio metų patirties turinčiam režisieriui J. Petrauskui vadovaujant su parinktais vaidintojais, žiūrovų tikrai neapvils. Apybraižoje šio veikalo autorius nepažymėtas, kas leidžia manyti, kad bus tas pats... Petrauskas, kuris yra keletą gražių vaizdėlių parašęs ir išvedęs į sceną, pasirašydamas Nemunėlio slapyvardžiu.

— Viena gražių šaulių tradicijų reikia laikyti lankymą savo mirusių narių kapų. Gegužės 25 d., sekmadienį, 11 val. renkams šv. Kazimiero lietuvių kapinėse be uniformų. Bus stengiamasi prie kiekvieno sustoti, pasimelsti ir papuosti kapą tautine vėliavėle. Tuo pačiu laiku kitas šaulių būrys lankys Liet. Tautines ir Bethania kapines, kuriose taipgi išsiskelavusiųjų amžinybę nemažas skaičius.

BRAZILIJOJE

— "Jornal do Imigrante"

Brazilijoje leidžiamas laikraštis, išspausdino platų Rymantės Steponaitytės straipsnį apie kpt. Juozą Čiuvinską jo 80 metų amžiaus sukakties progą. Straipsnyje J. Čiuvinską vadinamas "imigranto pavyzdžiu" ir pasakojama apie jo gyvenimą Lietuvoje, jo tarnybą savanoriu, Lietuvos nepriklausomybę ginant, jo imigravimą į Braziliją 1930 m., darbą konsulate ir lietuvių bei vietos visuomenėje. Straipsnis labai šiltai atsiliepia apie J. Čiuvinską ir sako Lietuvos vargus dabartinėje Sovietų okupacijoje. Tame pačiame laikraštyje yra išspausdintas ir kitas straipsnis — Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimas su daugeliu nuotraukų. Gaila, kad nuotraukų dauguma imta iš okupacinio laikotarpio. Bet švietimiesiems lengva gauti istorinių nuotraukų.

— Algirdas Plangas, 68 m.,

gyvena Patrocinio Paulista miestelyje. Yra našlys, turi 8 vaikus, 4 sūnus ir 4 dukteris, kurių trys jau susikūrė šeimas. Kitos trys giminingos šeimos gyvena St. Pauly. Visi jie labai malonūs, darbūs, dosnūs ir religingi žmonės. Šeštadienį ir sekmadienį, balandžio 19-20 d., lankė pas juos kun. S. Šileika, lai mino namus, laikė pamaldas rapijos bažnyčioje, guodė jų pačių ir kaimynų šeimų ligonius. Susipažino, be to, ne tik su vietovės, bet ir su netolimo Franca miesto įžymybėmis.

OKUP. LIETUVOJE

— Lietuvos istorijos metrašio 1978 metų tomas išleistas šiuo metų pradžioje. Išleido "Mokslas" leidykla Vilniuje. 172 pusl. Iš įdomesnių rašinių pažymėtini: Egidijaus Banionio studija "D. L. K. pasiuntiniai Krymo chanate XVI a. I-jame ketvirtyje", Juliaus Lebedžio — "A. Janulaitis — marksizmo klasikų vertėjas", Alf. Eidinto — "A. Platenas Lietuvoje". Kazys Rukšėnas pateikia rašinį "Dėl Lietuvos žydų gelbėjimo hitlerinės okupacijos metais". Pateikta ir kitos medžiagos. Redakcinė kolegija: M. Jučas, V. Merkys, V. Milius, G. Niunkienė, R. Strazdūnaitė, H. Sadžius, Ad. Tautavičius, Br. Vaitkevičius (vyr. red.), R. Zepkaitė. Metraštyje paruošė Lietuvos mokslų akademijos Istorijos institutas.

šaulių. Pirmadienį, gegužės 26 d., 10 val. visi uniformuoti šauliai renkams šv. Kazimiero lietuvių kapinėse pamaldoms ir iškilmėms prie steigėjų paminklo.

— Šaulių organizacija savo globėjui yra pasirinkusi šv. Joną. Šio šventojo diena yra greitai artėjanti birželio mėn. Kad tinkamai pasiruoštume, planai daromi dabar. Birželio 15 d. autobusais važiuojama į Rockfordą. Ten esantis šaulių būrys mūsų laukia. Puikiai įrengtame lietuvių nuosavame gegužinėms plote degsim laužą, turėsim meninę programą ir daugybę įvairių Norintieji dalyvauti šioje puikioje išvykoje kviečiami registruotis pas moterų vadovę St. Cecevičienę (tel. 523-4526). Vytauto D. šaulių rinktinės savo patrono dieną atžymės banketu savuose namuose birželio 21 d. 6 val. vak. Bus turtingi laimėjimai, o svečiai vis šimam cepelinai ir spurgomis. Tikimasi gražiai praleisti vakarą.

— Rinktinės jaunimas yra su

siorganizavęs "Vyčio" šokių grupę, nepalaujančiai tobulėjanti. Turi pakvietimą ir dalyvaus Auroros miesto eisenoje ir iškilmėse liepos 4 d. Taipgi ten atliks specialiai jiems skirtą tautinių šokių pyne. Dalyvaus šokių šventėje. Prieš tai atliko programas Urbanoje, Detrote, Rockforde ir kt. Šiuo metu turi ne visai oficialų iškviatimą važiuoti į Belgiją. Žinoma, šis klausimas yra svarstomas, bet ar pavyks nugalėti visus sunkumus, parodys ateitis. Mes, vyresnieji, džiaugiamės ir didžiuojamės mūsų jaunųjų šaulių energinga veikla. J. Yla

PASKYRĖ PREMIJAS

Chicago Lietuvos Tautiniai namai iš savo 1979 m. pelno paskyrė šias premijas:

1. Visada lietuviškos kultūros, visuomeninio ir politinio gyvenimo reikais besirūpinančiam Lietuvos konsulatui Chicagoje 1,000 dol.

2. 65-tus metų pastoviai lietuvišką žodį nešančiam, tautinės minties savitraščiui "Dirvai" — 1,000 dol.

3. Moksliniais ir kūrybiniais lietuviško rašto ir kalbos reikais besirūpinančiam Lituanistikos institutui — 500 dol. Tai graži Chicago Lietuvos Tautinių namų akcija. Kaip žinia, pereitais metais buvo paskirta šešios premijos bendroje sumoje — 3,000 dol.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8708
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Seštad. 9 val. iki 1 val. d.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v.
Seštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

BITES

Liuda Germanienė

Iliustravo Zita Sodeikienė. Kietė viršelė. Didelio formato. Tai graži dovana mūsų mažiesiems. Išleido Lietuvos Montessori Draugija. Spaudė M. Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$3.85. Illinois gyventojai dar pridėda 18 ct.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Atėitinių federacijos tarybos posėdžių pabaigoje kalbasi organizaciniais klausimais. Iš kairės: Roma Olšauskaitė, adv. Saulius Kuprys ir Pranutė Laučkaitė — Domanskienė. Nuotr. V. Rimšėlo